

La Floresta, l'Espluga Calba i Fullea

Data: **diumenge, 15 de desembre**

Matí: Sortida de Lleida a les 9.30 de matí

Després d'esmorzar, visita comentada al Castell de la Floresta i als pous de gel.

Espluga Calba, visita del castell i l'església de la Immaculada Concepció amb els frescos de Jaume i Josep Minguell.

A Fullea, visita del monument a Agustina d'Aragó i del celler Matallonga. Tastet d'alguns dels seus vins

Dinar: al restaurant Masia Salat de les Borges Blanques

Projecció de fotografies dels viatges de 2013

A la tarda, a partir de les **17.30 h**, a la **Sala Nausica de l'Ateneu**, projecció d'un seguit de fotografies dels viatges a Romania, Tarazona i Veruela i Granada i Antequera.

En acabar, torrons i cava per felicitar-nos el Nadal

Tothom hi és convidat

La Floresta

Visitarem el monument més singular de la població que és, sense cap dubte, **el Castell**, però a curta distància cap al sud-oest es troba el Pou de Gel que esdevé també una construcció força important.

A la zona s'han descobert vestigis de l'època romana; tanmateix, sembla que el lloc va ser un ampli despoblat durant llargs períodes de la seva història. En els primers temps de la guerra contra els musulmans el castell va ser una fortalesa avançada, des de la qual s'assetjava tèbiament els sarraïns, ben arrecerats a la serra de Prades. En aquesta època de conquesta la zona era anomenada Castellots, i sembla que estava formada per dos nuclis, un poblat per ordre del rei i l'altre per ordre dels poderosos comtes de Cardona; aquest darrer és el que ha perdurat. De tota manera la precarietat de la fundació va fer que almenys el 1646, després de la guerra dels Segadors i el 1814 després de la guerra del Francès, el terme quedés completament despoblat. Pel que fa al castell, se sap que el 1340 pertanyia a Ramon i Beatriu Cornell, els quals el van transferir als comtes de Cardona. Els nous senyors van mantenir el castell de Castellots com a residència d'estiu.

El pou de gel és una construcció feta de pedra, de planta circular i coberta per una cúpula, que servia per a guardar-hi la neu i el gel de l'hivern i així poder gaudir de fred durant l'estiu,

element necessari per a conservar productes medicinals o alimentaris, així com també poder combatremés fàcilment el calor. Té una capacitat de 150 m3 i és del segle XIV.

Els pous de gel eren sempre edificats en el vessant nord d'una elevació, la qual ajudava a conservar la temperatura interior.

L'Espluga Calba

Al centre del poble hi ha el majestuós **castell de pedra**, del segle XIII, on es pot visitar **l'Aula Magna**, antic punt de trobada de l'ordre de Sant Joan de Jerusalem. també coneguda com a Ordre dels Hospitalers o Ordre de Malta. Aquesta va comprar l'Espluga i el seu castell a Antoni de Montsuar i el seu germà Vicenç. Tot seguit el papa Benet XIII va establir-hi la comanda de l'Espluga Calba, que comprenia els municipis de Sidamon, el Palau d'Anglesola, el Portell i Torrelavit.

Els hospitalaris van reedificar el castell. La comanda va perdurar fins l'any 1797 i els hospitalers abandonaren el castell l'any 1836 a conseqüència de la desamortització de Mendizábal .

Abans d'entrar al castell es pot admirar un fresc que representa la donació de la **primera Carta de Població de l'Espluga Calba**. Era l'any 1148 i, des de Tortosa, Ramon Berenguer IV feu donació del castell i de la vila closa a cinc famílies, les del batlle Porcell de Cervera i dels quatre cultivadors: Vives de Cripzilana, Guillem Bertran, Arnau Bosquet i Mir de Fluvià, sense assenyalar límits al terreny i amb l'única percepció per al donat d'un cànon agrari per a collites. Va suposar un impuls a la seva repoblació.

L'Església de la Immaculada Concepció, anomenada la nova església, del segle XVIII, va ser edificada al mateix lloc on hi va haver l'anterior, si bé calgué utilitzar la meitat del cementiri, que era al costat, una part de l'antiga abadia, la casa de la vila i altres de particulars. A la façana principal de l'església hi ha una imatge de la Immaculada Concepció, patrona de la vila. Als laterals hi trobem el sol i la lluna.

L'any 1991, l'artista Josep Minguell va dur a terme la restauració de les pintures que l'any 1954 pintà el seu pare, Jaume Minguell, i la realització d'uns impressionats frescos a la capella del Santíssim.

Fulleda

En record a Agustina Saragossa i Domènech acull un monument a aquesta heroïna de la guerra de la independència coneguda amb el nom d'Agustina d'Aragó. Es creu que va néixer a Barcelona, però es pot considerar com si fos de Fullea perquè els seus pares, els seus avantpassats i set dels seus germans nasqueren a Fullea.

L'any 1986, amb motiu del segon centenari del seu naixement, el poble de Fullea li dedicà aquest monument.